

PROGRAM PODPORY
ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ

Závěrečná zpráva o působení lektorky

Akademický rok: 2022/23

Destinace (země, město): Polsko, Krakov

Jméno, příjmení: Lenka Vávrová

Místo působení (univerzita, fakulta, příp. katedra/ústav): Uniwersytet Jagielloński, Wydział Filologiczny, Instytut Filologii Słowiańskiej

Češtinu lze na Jagellonské univerzitě v Krakově studovat v rámci oboru Slovanská filologie jak v bakalářském, tak v magisterském programu. Studenti si mohou vybrat jazykové zaměření z celkem pěti slovanských jazyků: čeština, slovenština, chorvatština, srbština, bulharština. Čeština a chorvatština jsou přitom tradičně nejoblíbenější. K prvnímu slovanskému jazyku ve 2. ročníku přibývá druhý slovanský jazyk, zde studenti volí mezi slovinštinou a makedonštinou. Magisterské studium je pak koncipované jako studium se zaměřením na překlad.

Do 1. ročníku bohemistiky se obvykle hlásí relativně velký počet studentů, a proto lze vytvořit dvě skupiny. Zároveň ale platí, že mnoho studentů studium během prvního roku vzdá. Od 2. ročníku už jsou tedy sloučeni do jedné skupiny.

V tabulce je uveden počet studentů se zaměřením na bohemistiku v jednotlivých ročnících na konci letního semestru 2023:

Ročník	Počet studentů
Bakalářské studium:	
1. ročník	13
2. ročník	13
3. ročník	13
Magisterské studium:	
1. ročník	5
2. ročník	5
Doktorandské studium*	1

Celkem	50

* Studentka píše srovnávací analýzu, nezabývá se tedy výhradně češtinou.

Úvazek lektorů zaměstnaných na Jagellonské univerzitě v rámci bilaterálních smluv je 540 hodin za akademický rok, což odpovídá 18 hodinám (18 x 45 min) týdně. Ne vždy jsou však tyto hodiny rozloženy rovnoměrně do zimního a letního semestru. Lektorka měla v akademickém roce 2022/23 v zimním semestru 16 hodin, v letním potom 20. Na příští akademický rok je na zimní semestr plánováno dokonce 22 hodin.

Lektorka v aktuálním akademickém roce vyučovala ve všech ročnících kromě pátého, a to pouze v rámci předmětu *Praktyczna nauka języka czeskiego*. Jedná se o praktická jazyková cvičení, v jejichž rámci se nacvičují klasické cílové kompetence (poslech, čtení, mluvení a psaní). V 1. ročníku se klade také velký důraz na fonetiku a cvičí se psaní podle diktátu. Diktát je součástí zkoušky z tohoto předmětu v 1. i ve 2. ročníku. Ve 3. ročníku je specifickou dovedností, kterou je třeba nacvičovat, písemné shrnutí mluveného textu. Ve 4. ročníku spočívá ústní zkouška v rozhovoru o povinné četbě (na seznamu jsou jak beletristické, tak populárně-naučné a odborné texty), a je tedy nutné tato témata zahrnout do semestrálního plánu. Jazyková úroveň, které by studenti měli dosáhnout v jednotlivých ročnících, je daná sylaby. V praxi se ale ne vždy podaří danou úroveň zajistit u všech studentů, jednak kvůli rozsahu předmětu, jednak z důvodu individuálního přístupu každého ze studentů. Jazyková úroveň pro dané ročníky je uvedena v tabulce:

	Ročník	Úroveň podle SEER
Bakalářské studium	1. ročník	A2
	2. ročník	B2
	3. ročník	C1
Magisterské studium	1. ročník	C1+
	2. ročník	C2

Tematický plán jednotlivých ročníků je rovněž uveden v sylabech. Gramatická náplň se řídí požadavky daných jazykových úrovní, ve vyšších ročnících také individuálními a aktuálními potřebami jednotlivých skupin.

Sylaby obsahují i učebnice, podle kterých by výuka měla probíhat. V praxi ale spíše dochází ke kombinaci různých materiálů – učebnic, autentických materiálů psaných i mluvených a videí. Lektorka nejčastěji využívala učebnice *Čeština pro cizince A1–B2* (Boccou Kestřánková a kol.), *Czech it Up! A1–C1* (různí autoři), dále učebnici *Čeština pro život* (Nekovářová).

Krakovská bohemistika je poměrně bohatá na personál – bohemistů (včetně lektorky) zde pracuje celkem deset. Na praktické jazykové výuce se podílelo celkem šest vyučujících a nejde tedy o doménu zahraničního lektora. Díky dělbě práce lektorka také (prozatím) byla částečně zbavena dalších povinností, jako např. pravidelné přispívání na sociálních sítích.

Na podzim lektorka společně se slovenskou kolegyní zorganizovala malé halloweenské setkání pro studenty bohemistiky a slovakistiky, na kterém bylo možné procvičit si tematickou slovní zásobu v obou jazycích. Na vánočním večírku slavistů ztvárnila roli pastýře ve vánoční hře a s kolegyní ze Slovenska dostala na starost přípravu punče. U příležitosti finisáže malé výstavy s tématem Haškova Švejka v univerzitní knihovně nacvičila se studenty jihočeskou lidovou písničku.

Tak jako lektoři všech ostatních slovanských jazyků připravila lektorka workshopy na Den otevřených dveří. Připravený materiál bylo pak možné využít i při návštěvě jednoho z krakovských lyceí, kde probíhala propagace oboru Slovanštin a prezentovaly se jednotlivé jazyky.

Krakovskou slavistiku navštěvuje poměrně velké množství hostů. Pro bohemisty byly určené přednášky Ivany Bozděchové, Miroslava Zelinského, Ladislava Šerého a Tomáše Vašuta. Organizačně tyto návštěvy zajišťoval vždy někdo z kolegů.

Návštěvou a milou a velmi otevřenou přednáškou/diskusí nás poctil i český velvyslanec ve Varšavě Jakub Dürr.

Vedení bohemistiky se setkalo i s ředitelem Českého centra ve Varšavě, který zavítal do Krakova. K tomuto setkání ale lektorka přizvána nebyla.

K velkému zklamání lektorky se žádný ze studentů nechtěl zúčastnit překladatelské a prezentační soutěže, kterou každoročně pořádá ÚJOP. Zato se ale krakovská bohemistika

může pyšnit úspěchem v překladatelské soutěži Cena Susanny Roth. Olga Dziubek, studentka 5. ročníku, se stala polskou vítězkou.

Univerzitní budova v ulici Romana Ingardena 3, ve které momentálně Instytut Filologii Słowiańskiej sídlí, je starší budova a má své technické problémy (netěsnící okna, topení). Lektorka však neměla žádné problémy s technickým vybavením místností, ve kterých učila: téměř všude jsou počítače s připojením k internetu a projektor. Na vlastní náklady si dokoupila pouze reproduktory a občas se hodila také externí CD mechanika. V jedné místnosti bez počítače pak využívala notebook zapůjčený DZS. V budově je také slavistická knihovna, což je velmi praktické. Kabinet sdílí všech deset bohemistů, ale většinou člověk potká denně jen dva až tři kolegy. V kabinetě je funkční tiskárna, nedaleko od kabinetu místnost s kopírkou, která, až na pár jednotlivých výpadků, také spolehlivě funguje. V kabinetě jsou i přehrávače CD, které lektori mohou používat.

Lektorka má k dispozici byt v univerzitním objektu Bursa Jagiellońska (ulice Śliska 14). Jedná se v podstatě o typ koleje, kde jsou ubytovaní studenti i zaměstnanci – bydlí zde většina lektorů slovanských jazyků. Byt je dvoupokojový, má separátní kuchyň a zrenovovanou koupelnu, a dokonce balkón. V bytě je základní nábytek, vybavení kuchyně spíše jako zbytky po předchozích obyvatelích. Prát je možné v suterénu ve společných pračkách, na praní existuje elektronický systém rezervací času a konkrétní pračky, který velmi dobře funguje. Někteří lektori mají v bytech pračku, takže při přidělování bytů jde hlavně o štěstí, na jaký byt kdo natrefí. Pokud ale lektor chce, může si byt na vlastní náklady dovybavit (např. přípojka pračky v koupelně je). Připojení k internetu je v objektu bezplatné – stačí si přivést vlastní router.

Krakov 25. července 2023

Mgr. Lenka Vávrová